

BOSNA I HERCEGOVINA
Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice
Agencija za ravnopravnost spolova
Bosne i Hercegovine

KOMUNIKACIJSKA STRATEGIJA KOMISIJE ZA OSTVARIVANJE RAVNOPRAVNOSTI SPOLOVA PREDSTAVNIČKOG DOMA PARLAMENTARNE SKUPŠTINE BIH

Autorica: Nađa Lutvikadić-Fočo

Dizajnerica: Azra Kadić

Ova publikacija je objavljena u okviru projekta „Žene na izborima u BiH“, kojeg finansira Vlada Švedske, a sprovodi Razvojni program Ujedinjenih nacija (UNDP) u BiH, uz podršku UN Women i u partnerstvu sa Agencijom za ravnopravnost spolova BiH, Centralnom izbornom komisijom BiH, Gender centrom Federacije BiH, Gender centrom Republike Srpske i Parlamentarnom skupštinom BiH. Sadržaj ove publikacije, kao i nalazi prikazani u njoj, ne odražavaju nužno stavove Vlade Švedske, Razvojnog programa Ujedinjenih nacija (UNDP), niti projektnih partnera.

Sarajevo, 2021.

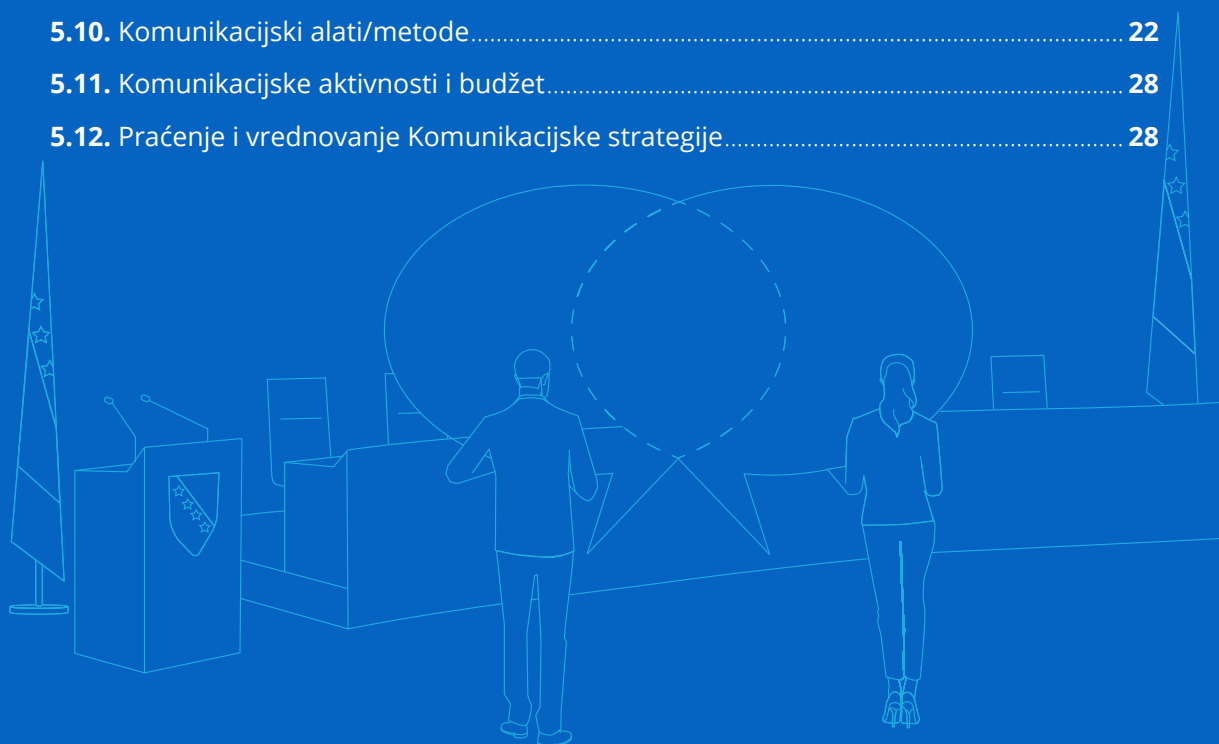
BOSNA I HERCEGOVINA
Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice
Agencija za ravnopravnost spolova
Bosne i Hercegovine

KOMUNIKACIJSKA STRATEGIJA
KOMISIJE ZA OSTVARIVANJE RAVNOPRAVNOSTI SPOLOVA
PREDSTAVNIČKOG DOMA PARLAMENTARNE SKUPŠTINE BIH

SADRŽAJ

1. UVOD.....	5
2. METODOLOGIJA.....	6
3. OSNOVNE INFORMACIJE.....	7
3.1. Nadležnosti KORS PDPSBiH.....	7
3.2. Stanje rodne ravnopravnosti u Bosni i Hercegovini.....	7
4. OPĆI NALAZI O RADU KORS PDPSBiH.....	9
4.1. Pregled djelovanja KORS PDPSBiH.....	9
4.2. Međunarodna saradnja.....	11
4.3. Edukacija i trening članova i članica KORS PDPSBiH.....	11
4.4. Nalazi.....	12
5. KOMUNIKACIJSKA STRATEGIJA.....	13
5.1. Opći cilj Komunikacijske strategije.....	14
5.2. Specifični ciljevi Komunikacijske strategije.....	14
5.3. Pretpostavke i implikacije za Strategiju.....	15
5.4. Opća komunikacijska svrha, principi, ciljevi i pristup.....	15
5.5. Multiplikatorski pristup.....	16
5.6. Ton, jezik i poruke.....	17
5.7. Ciljne grupe.....	17
5.8. Komunikacijske poruke.....	20
5.9. Komunikacijski kanali.....	21
5.10. Komunikacijski alati/metode.....	22
5.11. Komunikacijske aktivnosti i budžet.....	28
5.12. Praćenje i vrednovanje Komunikacijske strategije.....	28

1. UVOD

Ravnopravnost spolova jedan je od ključnih prioriteta istaknutih u Mišljenju Evropske komisije o spremnosti Bosne i Hercegovine za članstvo u EU, a promocija rodne ravnopravnosti i osnaživanje žena nalaze se u samom središtu razvojnog pristupa UN-a i podržani su kao jedno od šest vodećih rješenja UN-a za ostvarivanje Agende održivog razvoja do 2030. godine. Cilj održivog razvoja br. 5, između ostalog, teži osiguranju cjelovitog i učinkovitog učešća žena i jednakim mogućnostima za vodstvo na svim nivoima odlučivanja u političkom, ekonomskom i javnom životu. Učešće žena u politici ostaje jedan od prioriteta vlasti Bosne i Hercegovine, kao što je jasno navedeno u važećem Gender akcionom planu Bosne i Hercegovine za period od 2018. do 2022. godine i u Akcionom planu za primjenu Rezolucije Vijeća sigurnosti Ujedinjenih naroda 1325 „Žene, mir i sigurnost“.

Komisija za ostvarivanje ravnopravnosti spolova Predstavničkog doma Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu KORS PDPSBiH ili Komisija) važan je institucionalni mehanizam za ostvarivanje ravnopravnosti spolova u Bosni i Hercegovini i svojevrsan uzor za rodno osjetljivo parlamentarno djelovanje u cijeloj državi. Komunikacijska strategija KORS PDPSBiH izrađena je sa svrhom da se opća javnost i različite ciljne grupe upoznaju s aktivnostima i radom KORS PDPSBiH kako bi se postigla veća vidljivost rada Komisije, a samim tim istakla i pitanja ravnopravnosti spolova u javnom prostoru u BiH. Cilj Komunikacijske strategije je definisanje načina komunikacije i svih potrebnih komunikacijskih alata koji će doprinijeti većoj vidljivosti aktivnosti KORS PDPSBiH u javnosti i u medijskom prostoru kroz afirmaciju rodne ravnopravnosti u javnom prostoru Bosne i Hercegovine.

Komunikacijska strategija definiše metodologiju i nudi analizu trenutne situacije, kao i opće nalaze i preporuke. Također, strategija definiše opće i specifične komunikacijske ciljeve, ključne ciljne grupe, komunikacijske poruke kao i kanale komunikacije koji će se koristiti u provedbi strategije. Komunikacijska strategija postavlja jasan okvir konkretnih alata koji treba da doprinesu ostvarenju njenih ciljeva, a priređena je za vremenski period od dvije godine (2021-2022), odnosno do kraja mandata sastava KORS PDPSBiH koji je imenovan nakon Općih izbora 2018. godine u Bosni i Hercegovini.

Komunikacijska strategija Komisije komplementarna je sa globalnom UN-ovom kampanjom *HeForShe*. Kampanja *HeForShe* predstavlja pokret solidarnosti osmišljen da angažuje muškarce i dječake širom svijeta da se pridruže diskusiji o rodnoj ravnopravnosti. Pokret poziva muškarce da podrže prava žena ukazujući na potrebu da se djevojkama i ženama pruži više prilika da razviju vlastiti potencijal i da u potpunosti učestvuju u razvoju ekonomije i društva uopće. Od početka kampanje 2014. godine, na globalnoj *HeForShe* internetskoj stranici više od 320 hiljada ljudi širom svijeta odlučilo je zauzeti stav u korist rodne ravnopravnosti.

2. METODOLOGIJA

Prilikom izrade Komunikacijske strategije analizirani su dostupni dokumenti koji se odnose na rad i izvještavanje KORS PDPSBiH u periodu od njenog osnivanja do momenta osmišljavanja Komunikacijske strategije, kao i na medijsko prisustvo KORS PDPSBiH i kampanju za ravnopravnost spolova, uz konsultacije sa članicama/članovima KORS PDPSBiH, zastupnicama/zastupnicima Predstavničkog doma Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: PDPSBiH) i predstavnicama/predstavnicima Agencije za ravnopravnost spolova Bosne i Hercegovine Ministarstva za ljudska prava i izbjeglice Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu ARSBiH MLJPIBiH).

Izveštaj se temelji na provedenom istraživanju dostupnih dokumenata i informacija sa web stranice KORS PDPSBiH¹, kao i dokumenata dostupnih putem institucionalnih mehanizama za ravnopravnost spolova, partnerskih organizacija i nevladinog sektora koji rade na promociji ravnopravnosti spolova u Bosni i Hercegovini.

Dokumenti konsultovani u analizi su: godišnji izvještaji o radu KORS PDPSBiH; Gender akcioni plan Bosne i Hercegovine za period 2013-2017. godina (*Službeni glasnik BiH*, 16.12.2013. godine); Izvještaj o implementaciji Gender akcionog plana Bosne i Hercegovine 2018-2022. godina (izvještajni period novembar 2018. – septembar 2019. godine) ARSBiH MLJPIBiH; Orijentacioni plan rada za 2020. godinu KORS PDPSBiH; Polazna studija o preprekama za političko učešće žena u Bosni i Hercegovini koju su izradili UNDP i UN Women; Lokalne politike za ravnopravnost spolova u Bosni i Hercegovini Fondacije CURE; Strategija za ravnopravnost spolova Vijeća Evrope od 2018. do 2023. godine; kao i dostupni statuti parlamentarnih stranaka/partija u Bosni i Hercegovini.

Obavljene su stručne konsultacije sa dosadašnjim zastupnicama i članicama KORS PDPSBiH, koje su pokazale izuzetan aktivizam u vezi s pitanjem ostvarivanja ravnopravnosti spolova u BiH. Izrađena je analiza medijskog prisustva KORS PDPSBiH, s posebnim osvrtom na komunikacijske poruke, podršku medija, prisustvo na društvenim mrežama i analizu objava i komentara.

Održana je diskusija sa članicama i članovima KORS PDPSBiH o potrebi veće vidljivosti rada KORS PDPSBiH u javnosti, o definisanju potreba i raspoloživim kapacitetima KORS PDPSBiH radi uključivanja većeg broja partnera u zajednički nastup, kao i stručne konsultacije s predstavnicima ARSBiH MLJPIBiH.

¹ Dostupno na: <https://www.parlament.ba/committee/read/21>

3. OSNOVNE INFORMACIJE

3.1. Nadležnosti KORS PDPSBiH

KORS PDPSBiH razmatra pitanja ravnopravnosti spolova u Bosni i Hercegovini – posebno u vezi s unapređenjem statusa žena u Bosni i Hercegovini; pokretanjem aktivnosti u institucijama BiH na provedbi Pekinške deklaracije i Platforme za akciju (Četvrta svjetska konferencija o ženama 1995. godine) u 12 ključnih oblasti; pokretanjem i koordinacijom aktivnosti s entitetskim parlamentima i Skupštinom Brčko Distrikta BiH na unapređenju statusa žena i provedbi Pekinške deklaracije i Platforme za akciju; razmatranjem predloženih zakona i drugih propisa sa stanovišta ravnopravnosti spolova i sprečavanja diskriminacije žena; razmatranjem prijedloga dokumenata i izvještaja institucija BiH koji se odnose na ostvarivanje ravnopravnosti spolova i provedbu Pekinške deklaracije i Platforme za akciju u cjelini, odnosno po pojedinim oblastima; razmatranjem pripreme za učešće delegacija Bosne i Hercegovine na međunarodnim skupovima kad se razmatra provedba Pekinške deklaracije i Platforme za akciju (UN, Vijeće za regionalnu saradnju RCC i sl). KORS PDPSBiH razmatra i druga pitanja u vezi s ostvarivanjem ravnopravnosti spolova.²

KORS PDPSBiH predstavlja stalno radno tijelo PDPSBiH za razmatranje pitanja ravnopravnosti spolova, uključujući međunarodne instrumente, podsticanje i koordinaciju aktivnosti sa drugim vladinim tijelima i nevladinim organizacijama, te ima mogućnost da predloži promjene postojeće zakonske regulative kako bi bila usmjerena na stvaranje jednakih mogućnosti za žene i muškarce.

KORS PDPSBiH je doprinijela usvajanju Zakona o ravnopravnosti spolova u BiH, izmjenama i dopunama Izbornog zakona, Zakona o državnoj službi u institucijama BiH, kao i usvajanju Izmjena i dopuna Zakona o javnom RTV sistemu. Ove aktivnosti imale su za cilj uvođenje i unapređenje standarda ravnopravnosti spolova u zakonodavstvu BiH, uključujući zabranu svih oblika diskriminacije na osnovu spola, povećanje broja žena na mjestima donošenja odluka u javnom i političkom životu, kao i upotrebu rodno osjetljivog jezika u javnom diskursu.

Rad KORS PDPSBiH može se podijeliti u nekoliko kategorija: zakonodavni rad, javne rasprave, međunarodne aktivnosti i sastanci, publikacije, konferencije i inicijative.

3.2. Stanje rodne ravnopravnosti u Bosni i Hercegovini

Iako u Bosni i Hercegovini ima više žena nego muškaraca – 50,9 % u odnosu na 49,1 % – istraživanja pokazuju da je bh. društvo i dalje vrlo tradicionalno, uz dominantno prisustvo muškarca u svim sferama društvenog i političkog života, naročito kada su u pitanju pozicije odlučivanja. Bosna i Hercegovina je potpisnica nekoliko konvencija i rezolucija UN-a, kao

² Više informacija dostupno na: <https://www.parlament.ba/committee/read/21>

što su Konvencija o ukidanju svih oblika diskriminacije žena (CEDAW), Pekinška deklaracija i Platforma za akciju iz 1995. godine, Konvencije Vijeća Evrope o sprečavanju i borbi protiv nasilja nad ženama i nasilja u porodici (Istanbulska deklaracija) itd. Također je usvojeno nekoliko zakona koji uređuju pitanje ravnopravnosti spolova: Zakon o ravnopravnosti spolova u Bosni i Hercegovini iz 2003. godine, Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o ravnopravnosti spolova u Bosni i Hercegovini iz 2009. godine, Zakon o zabrani diskriminacije iz 2009. godine, Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o zabrani diskriminacije iz 2016. godine, Zakon o zaštiti od nasilja u porodici RS iz 2012. godine, Zakon o zaštiti od nasilja u porodici FBiH iz 2013. i Zakon o zaštiti od nasilja u porodici BDBiH iz 2018. godine, Gender akcioni plan Bosne i Hercegovine 2006-2011., Gender akcioni plan Bosne i Hercegovine 2013-2017., i Gender akcioni plan Bosne i Hercegovine 2018-2022. godine, kao i nekoliko izmjena i dopuna Izbornog zakona, Zakona o radu RS i FBiH, Zakona o Vijeću ministara, Krivičnog zakona FBiH, te usvajanje novog Krivičnog zakonika RS 2017. godine, koji za cilj imaju veći broj žena koje učestvuju u političkom životu Bosne i Hercegovine kao i poboljšanje njihovog socijalnog i ekonomskog statusa.

Ipak, žene se i dalje svakodnevno suočavaju sa izazovima koji im onemogućuju zauzimanje ravnopravnog mjesta u društvu; niska stopa učešća žena na tržištu rada, odsustvo sa pozicija na kojima se donose odluke, nedovoljna i neadekvatna institucionalna podrška u borbi protiv nasilja nad ženama i nasilja u porodici, te nedostatak podrške ženama koje su preživjele seksualno nasilje u ratu neki su od najistaknutijih i najvećih problema.

Bosna i Hercegovina se suočila s velikim izazovima u poslijeratnoj obnovi, ekonomskom i socijalnom oporavku, uključujući i prelazak na tržišnu ekonomiju. Njena veoma složena unutrašnja/državna struktura i državna organizacija s nekoliko nivoa vlasti uzrokuje probleme u djelotvornosti i efikasnosti, te često nejasne ili nepostojeće linije nadležnosti i odgovornosti među njima. Uprkos svemu tome, evidentan je napredak u institucionalizaciji standarda ravnopravnosti spolova u zakonodavnom okviru BiH, pa danas mnogi sistemski zakoni uključuju standarde koji zabranjuju diskriminaciju na osnovu spola i rodno zasnovano nasilje.

Ovaj napredak znači da su standardi ravnopravnosti spolova uvedeni u zakonodavne procese, uključujući politike i strategije, te u planiranje i mjere programiranja u različitim oblastima. Poseban napredak zabilježen je u usklađivanju zakonodavstva u oblasti rada, zdravstvene i socijalne zaštite, sigurnosti i odbrane, te izbornog procesa sa Zakonom o ravnopravnosti spolova u BiH, kao i zakona koji su izmijenjeni i dopunjeni u svrhu pružanja zaštite žrtvama rodno zasnovanog nasilja, uključujući nasilje u porodici.

4. OPĆI NALAZI O RADU KORS PDPSBiH

Analiza trenutnog stanja pokazala je da teme vezane za prava žena i ravnopravnost spolova ne zauzimaju adekvatno mjesto u javnom i medijskom prostoru. Također je uočeno da postoji potreba za postizanjem bolje vidljivosti rada KORS PDPSBiH kao stalnog radnog tijela PDPSBiH u razmatranju pitanja ravnopravnosti spolova kako bi navedene teme bile više zastupljene u javnom i medijskom prostoru, a što bi rezultiralo pokretanjem većeg broja inicijativa i usvajanjem zakona koji tematizuju ravnopravnost spolova.

4.1. Pregled djelovanja KORS PDPSBiH

KORS PDPSBiH ima ingerencije da u parlamentarnu proceduru prosljedi nacрте zakona, ili dopune i promjene već postojećih zakona o pitanjima koja spadaju u njen djelokrug nadležnosti. KORS PDPSBiH radi i u okviru Radne grupe za izmjene i dopune Ustava BiH, osiguravajući jednakost i zaštitu prava oba spola, uključujući i ranjive socijalne grupe.

Analizira rada također je utvrdila da je KORS PDPSBiH bila najaktivnija na samom početku, kada je usvojeno nekoliko vrlo važnih zakona i dopuna zakona, prije svega Zakon o ravnopravnosti spolova iz 2003. godine, koji za cilj ima omogućavanje ravnopravnosti spolova u javnosti i privatnoj sferi za sve građane i građanke u BiH. Cilj zakona bio je stvoriti institucionalne strukture koje oblikuju rodno ravnopravne politike. Zakon je izmijenjen 2009. godine (*Službeni glasnik BiH* broj 102/09) i služi kao referentna osnova za okončanje svih oblika rodne diskriminacije u zemlji.

Godine 2009. pokrenuta je inicijativa za izmjenu i dopunu Izbornog zakona, kojom je predviđeno ravnomjernije raspoređivanje kandidata oba spola na izbornim listama, ali nije usvojena zato što nije bila u skladu s Ustavom BiH. Također, 2009. godine je usvojen Zakon o državnoj službi u institucijama BiH, a amandmani su se odnosili na postizanje ravnopravne zastupljenosti spolova u komisijama za izbor državnih službenika/službenica, prekršajnu odgovornost državnih službenika/službenica u slučaju diskriminacije, nasilja na osnovu spola ili spolne orijentacije i uznemiravanja na osnovu spola ili seksualno uznemiravanje. Promjene su se odnosile i na rodno osjetljiv jezik, predviđajući da se „izrazi napisani samo u muškom rodu odnose podjednako na muški i ženski rod, dok će se u označavanju funkcija, zvanja i titula upotrebljavati rodno osjetljiv jezik”.³

KORS PDPSBiH je, u bliskoj saradnji sa ARS BiH MLJPiBiH, 2009. godine predložila izmjene tri zakona o medijima: Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o javnom RTV sistemu, Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o medijima i Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o javnom RTV servisu. Cilj izmjena i dopuna je uvođenje jednake zastupljenosti spolova u rukovodnim strukturama radio i televizijskog sistema Bosne i Hercegovine, ravnopravnost pri zapošljavanju, ravnopravno zastupanje interesa oba spola u programskim sadržajima, kao i programske zabrane uvredljivog, stereotipnog i ponižavajućeg predstavljanja žena i muškaraca na osnovu spola.

³ Više informacija dostupno na: http://tuzilastvobih.gov.ba/files/docs/Zakon_o_drzavnoj_sluzbi_izmjene_43_09_bos.pdf

U 2010. godini KORS PDPSBiH je raspravljala i predložila izmjene Izbornog zakona; nažalost, predložene izmjene nisu usvojene. Godine 2011. KORS PDPSBiH je uputila inicijativu Predsjedništvu BiH pozivajući ga da predloži izmjene Zakona o Vijeću ministara kako se uskladio sa Zakonom o ravnopravnosti spolova. Nažalost, rezultata inicijative nije bilo.

Prijedloge izmjena i dopuna tri poslovnika: Predstavničkog doma, Doma naroda i Jedinstvenog pravilnika za pisanje zakonskih propisa u institucijama Bosne i Hercegovine KORS PDPSBiH je usvojila u decembru 2013. godine i uputila ih dalje u parlamentarnu proceduru. Također je ponovo predložila izmjene i dopune Izbornog zakona BiH, zahtijevajući da oba spola budu ravnopravno zastupljena na kandidatskim listama (jednaka zastupljenost uzima se u obzir kada su oba spola zastupljena najmanje 40% na kandidatskoj listi). Nakon što je prošao oba doma, Zakon je usvojen 2013. godine.

U 2013. godini postignuta je važna prekretnica: Bosna i Hercegovina je bila šesta država članica Vijeća Evrope koja je usvojila Konvenciju o sprečavanju i borbi protiv nasilja nad ženama i nasilja u porodici, poznatu i kao Istanbulska konvencija. U Okvirnoj strategiji za implementaciju Konvencije Vijeća Evrope o sprečavanju i borbi protiv nasilja nad ženama i nasilja u porodici u BiH, KORS PDPSBiH je navedena kao primarno zakonodavno tijelo koje se bavi rodnim pitanjima na nivou BiH. Iste godine, na prijedlog KORS PDPSBiH, usvojene su izmjene i dopune Zakona o radu u institucijama BiH i Zakona o platama i naknadama u institucijama BiH, kojima je regulisano da se roditeljsko odsustvo odnosi na oba roditelja.

KORS PDPSBiH je 2014. godine ponovo poslala inicijativu Predstavničkom domu usmjerenu na izmjene i dopune tri pravilnika, pozivajući domove da primjenjuju rodno osjetljiv jezik u svojim dokumentima i u svim ostalim službenim dokumentima.

Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o Vijeću ministara usvojen je 2015. godine i poslan Predstavničkom domu na usvajanje po redovnoj proceduri. Predstavnički dom je 2016. odbio ovaj prijedlog u drugom čitanju.

KORS PDPSBiH se 2015. godine bavila Prijedlogom zakona o medicinski potpomognutoj oplodnji, koji je izrađen tokom prethodnog sastava KORS PDPSBiH. Godine 2016. KORS PDPSBiH je donijela odluku da se nastavi s ovom inicijativom i da se Predstavničkom domu predloži usvajanje Okvirnog zakona o liječenju neplodnosti i o biološki potpomognutoj oplodnji. U junu 2016. godine Predstavnički dom je odbacio ovaj zakon na osnovu člana 113. Pravilnika o radu Predstavničkog doma, odnosno na osnovu negativnog mišljenja Ustavnopravne komisije.

Dodatne izmjene i dopune Izbornog zakona BiH kojima se, pored ostalog, predviđa jednaka zastupljenost spolova na kandidatskim listama (po 50% oba spola) izrađene su 2016. godine. Međutim, ove izmjene i dopune nisu usvojene. Iste godine izrađen je i Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o Vijeću ministara BiH, kojim bi se propisala ravnopravna zastupljenost oba spola u sastavu Vijeća ministara BiH (imenovanje najmanje 40% osoba manje zastupljenog spola); međutim, u PDPSBiH Prijedlog zakona nije usvojen. Oba zakonska rješenja izradili su ARSBiH MLJPIBiH i KORS PDPSBiH, a na inicijativu nevladine organizacije Sarajevski otvoreni centar (SOC).

Ponovo se 2016. godine Komisija bavila izmjenama i dopunama Izbornog zakona BiH. Prema prvom prijedlogu, trebalo je da oba pola budu jednako zastupljena na glasačkim

listama, a prema drugom, Komisija je predlagala rodnu ravnotežu za popunjavanje iznenada upražnjenih mandata (bolest, smrt, ostavka itd.) u korist manje zastupljenog spola. Zastupnički dom odbacio je predložene promjene na sjednici u aprilu 2016. godine, a na osnovu člana 113. Pravilnika o radu Predstavničkog doma, zbog negativnog mišljenja Ustavne komisije PDPSBiH.

Nedovoljna saradnja sa entitetskim parlamentima i nezainteresovanost za usaglašavanje stavova entiteta doveli su do smanjenja ili izostanka zakonodavnih inicijativa u Parlamentarnoj skupštini BiH, zbog čega KORS PDPSBiH u periodu od 2017. do 2018. godine nije podnijela ni jednu zakonsku inicijativu, na taj način učinivši svoje prisustvo na ovom polju praktično nevidljivim. Nije poznato je li KORS PDPSBiH u proteklom periodu inicirala i održala sastanke s nadležnim komisijama Narodne skupštine Republike Srpske, Parlamenta Federacija BiH i Skupštine Brčko Distrikta BiH, kao ni to jesu li postojale inicijative za koordinirano djelovanje KORS PDPSBiH i navedenih organa.

Potrebno je istaknuti i to da dobre inicijative i zakonska rješenja koja je KORS PDPSBiH realizovala nisu u potpunosti prepoznati u javnosti; na primjer, malo je poznato da je KORS PDPSBiH zaslužna za ostvarivanje značajnih rezultata u oblasti ravnopravnosti spolova u BiH.

4.2. Međunarodna saradnja

U svome radu KORS PDPSBiH je sarađivala s kolegicama i kolegama parlamentarkama i parlamentarcima iz susjednih država i Evrope. Organizovali su ili učestvovali u nekoliko međunarodnih konferencija i sastanaka kao što su posjete i radni sastanak sa Parlamentom Kraljevine Švedske i Parlamentom Češke Republike, zatim Treći cetinjski parlamentarni forum i Treća OSCE-ova regionalna konferencija poslanica, posjete i sastanci s Narodnom skupštinom Republike Srbije, njemačkim Bundestagom i Parlamentom Velike Britanije, te sastanci sa Fondacijom Westminster, sa timom stručnjaka koji radi na Globalnoj studiji o implementaciji Rezolucije 1325 Vijeća sigurnosti UN-a, sa Anne Marie Larsen, tadašnjom predstavnicom UN Women u BiH, i Ingibjorg Gísladóttir, tadašnjom regionalnom direktoricom UN Women u Istanbulu. U toku 2020. godine trenutni saziv KORS PDPSBiH nastavio je direktnu partnersku saradnju sa UNDP i UN Women kroz implementaciju projekta „Žene na izborima u BiH“ koji finansira Kraljevina Švedska.

4.3. Edukacija i trening članova i članica KORS PDPSBiH

Članovi i članice KORS PDPSBiH prolaze orijentacijski seminar na početku rada svakog sastava Komisije. Obuku obično organizuje i obavlja ARSBiH MLJPIBiH, uz podršku međunarodnih organizacija, a to su uglavnom Misija OSCE u BiH, UNDP i UN Women, gdje se članovi/članice upoznaju ne samo s pravnim i institucionalnim okvirom koji uređuje oblast ravnopravnosti spolova nego i sa međunarodnim ugovorima, dokumentima i praktičnim rješenjima o rješavanju rodni pitanja u drugim zemljama i aktivnostima prethodnog saziva KORS PDPSBiH.

4.4. Nalazi

Kada analiziramo rad KORS PDPSBiH, uvijek bi trebalo imati na umu da Komisiju čine članovi i članice političkih stranaka koje su uspjele preći izborni prag i koje imaju svoje planove rada i prioritete. Iako je imala dosta aktivnosti u pogledu prisustva konferencijama i bilateralnim sastancima, zbog nedovoljne institucionalne saradnje (kako je već navedeno) Komisija nije poslala niti jednu zakonodavnu inicijativu u Parlament u periodu 2017-2018. godina, i gotovo da nije imala ni značajniji javni nastup, uz izuzetak tek nekoliko članova/članica. Značajno je zabilježiti i činjenicu da žena nikada nije predsjedavala KORS PDPSBiH, što je u suprotnosti s osnovnim principima ravnopravnosti spolova koje Komisija treba da uspostavlja i zagovara. S tim u vezi, principi ravnopravnosti spolova mogli bi se kontekstualizovati u Orijentacionom planu rada KORS PDPSBiH ukoliko pratimo odredbe Zakona o ravnopravnosti spolova u BiH, naročito člana 24, a u cilju kontinuiranog uvođenja i primjene ovih principa u budućem radu Komisije.

Uprkos svim navedenim činjenicama, Bosna i Hercegovina ipak je otišla dalje od svih drugih država u regiji kad se radi o usvajanju i provedbi međunarodnih konvencija, zakona i izmjena i dopuna zakona koji se odnose na položaj i ravnopravnost spolova. Iako suočena sa zanemarivanjem njenih preporuka i hitnosti njihove primjene, KORS PDPSBiH je – zahvaljujući zalaganju svih nivoa vlasti, naročito entiteta – obavila pionirski posao u osiguranju osnovne zaštite i zakonskih instrumenata koji pružaju minimum ravnopravnosti spolova.

KORS PDPSBiH od samog početka saraduje s lokalnim nevladinim organizacijama, što je rezultiralo pokretanjem određenih zakona i inicijativa. Provedba i usvajanje međunarodnih standarda, koji su sastavni dio domaćeg zakonodavstva, politika, zakona i propisa, nisu doveli do željenih rezultata s obzirom na to da obavezna zastupljenost žena od 40% nikada nije postignuta ni na jednom nivou vlasti. Upravo suprotno: rezultati Općih izbora 2018. godine pokazuju da je broj žena u PDPSBiH manji za četiri u odnosu na 2014. godinu.⁴

NIVO VLASTI	2014. GODINA	2018. GODINA
Predstavnički dom BiH	23,81%	16,60%
Predstavnički dom FBiH	21,43%	38%
Narodna skupština RS	15,66%	17%
Skupštine 10 kantona	18,71%	32%

Politika se često smatra poslom rezervisanim za muškarce; nerijetko se žene suočavaju sa mnogim preprekama ako odluče baviti se političkom aktivnošću. Pa čak i kad to učine, analiza je pokazala da obično ne glasaju u korist drugih žena.⁵

⁴ Više informacija dostupno na: <http://fondacijacure.org/files/FES%20publikacija%20web.pdf>

⁵ Iz intervjuja sa članicom Komisije iz mandata 2014-2018. godina: „Nakon dvije godine u uredu, oprezna sam da imam više žena (u parlamentarnim tijelima). Svjedočim tome kada smo u parlamentarnoj proceduri imali Zakon o biomedicinski potpomognutoj reprodukciji, kada su žene glasale protiv. Ne mogu reći da bi trebalo biti više žena, jer ne znam da li bi te žene trebale biti samo instrumenti koji klimaju glavom i podižu ruke kao što to čini njihov vođa stranke, ili da misle svojom glavom i budu glas građana BiH.”

5. KOMUNIKACIJSKA STRATEGIJA

Uzimajući u obzir analizu svih raspoloživih podataka o radu KORS PDPSBiH i o trenutnom stanju ravnopravnosti spolova u Bosni i Hercegovini, KORS PDPSBiH do sada nije medijski kapitalizovala značajne rezultate svojih aktivnosti, što je – uz primarni nedostatak koordinacije i usaglašenosti stavova i saradnje – dovelo do toga da viši nivoi vlasti ne prihvate predložene inicijativa/zakone. S tim u vezi Komisiji je potrebna integrisana, koherentna i adekvatna komunikacijska strategija, koja će doprinijeti da se na pravi način prenesu, koordiniraju i usaglase sve aktivnosti koje poduzima KORS PDPSBiH, a samim time da se bolje pozicionira tema ravnopravnosti spolova.

Vodeći se osnovnim principima Gender akcionog plana BiH 2018-2022. godina, posebno principom koordinacije, saradnje i poštivanja Ustavom ustanovljene podjele nadležnosti i sljedećim strateškim ciljevima GAP:

- (1)** Izrada, provedba i praćenje programa mjera za unapređenje ravnopravnosti spolova u institucijama vlasti, po prioritetnim oblastima;
- (2)** Izgradnja i jačanje sistema, mehanizama i instrumenata za postizanje ravnopravnosti spolova; i
- (3)** Uspostavljanje i jačanje saradnje i partnerstva – u nastavku ovog dokumenta iznosimo osnovne elemente Komunikacijske strategije.

Bilješke

Bilješke

5.1. Opći cilj Komunikacijske strategije

Opći cilj Komunikacijske strategije je unapređenje vidljivosti KORS PDPSBiH u javnosti i medijskom prostoru kroz isticanje pitanja ravnopravnosti spolova u cjelokupnom javnom prostoru Bosne i Hercegovine.

5.2. Specifični ciljevi Komunikacijske strategije

Specifični ciljevi Komunikacijske strategije treba da budu polazna osnova članicama i članovima KORS PDPSBiH za odašiljanje i prenošenje željenih poruka svim ciljnim grupama.

Komunikacijska strategija predviđa sljedeće specifične ciljeve:

- Pozicioniranje KORS PDPSBiH u javnosti kao pouzdanog partnera i aktivnog subjekta u ostvarivanju saradnje i usaglašavanja stavova, što će doprinijeti društvenom dijalogu o unapređenju ravnopravnosti spolova.
- Podizanje nivoa svijesti i razumijevanja ciljnih grupa u vezi s nadležnostima i aktivnostima KORS PDPSBiH.
- Kontinuirana razmjena informacija između KORS PDPSBiH i svih drugih političkih subjekata o značaju djelovanja KORS PDPSBiH i ulogama koje ti politički subjekti mogu imati u ostvarivanju ravnopravnosti spolova u BiH.
- Kontinuirana razmjena informacija koja osigurava koordinaciju i saradnju s međunarodnim organizacijama, nevladinim organizacijama i drugim organizacijama civilnog društva u pripremi i provedbi zajedničkih aktivnosti.
- Informisanje i podizanje svijesti bosanskohercegovačke javnosti o nadležnostima i aktivnostima KORS PDPSBiH.
- Informisanje medija o nadležnostima i aktivnostima KORS PDPSBiH.

Bilješke

temu koja im je bliska i koju najlakše mogu prenijeti i saopćiti javnosti.

Cilj 1: Predstaviti članice/članove KORS PDPSBiH i njihovu ključnu – zakonodavnu ulogu, aktivnosti i inicijative u medijima i javnosti;

Cilj 2: Predstaviti program rada u okviru nadležnosti PS-BiH za mandatni period, s naglaskom na ključne aktivnosti predstavljene u dijelu specifičnih ciljeva Komunikacijske strategije.

Faza 2. *Promocija aktivnosti i saradnja s ARSBiH MLJPIBiH, drugim radnim tijelima PDPSBiH, nevladinim organizacijama i međunarodnim organizacijama.*

Cilj 1: Aktivno uključivanje članica/članova KORS PDPS-BiH u rad vladinog i civilnog sektora koji se bave pitanjima ravnopravnosti spolova, uz vidljivu promociju članica/članova KORS PDPSBiH i korištenje medijskog prostora koji partneri aktivno koriste.

Cilj 2: Pozicioniranje unutar PSBiH kao aktivnog predlažača usaglašenih zakona i izmjena zakona iz sfere ravnopravnosti spolova.

Faza 3. *Evaluacija i prezentacija rezultata*

Cilj 1: Na kraju mandata široj javnosti predstaviti postignute rezultate u ostvarivanju strateških ciljeva i mobilizovati javnost u svrhu ostvarivanja tekućih ili preostalih zadataka.

5.5. Multiplikatorski pristup

Realizaciju Komunikacijske strategije treba voditi iz KORS PDPSBiH, mada postoje i mnogi komunikacijski partneri i akteri koji se mogu angažovati po potrebi, a oni uključuju institucionalne mehanizme za ravnopravnost spolova i srodne institucije, međunarodne organizacije, organizacije civilnog društva, predstavnike/predstavnice akademske zajednice i medije. Zajednički proces kanisanja poruka za različite ciljne grupe mora biti dobro koordiniran, bez miješanja nadležnosti i dupliranja poruka. Ovo je okvir za „multiplikatorski pristup“, koji podrazumijeva da će se komunikacija s ciljnim grupama povremeno voditi posredstvom multiplikatorâ mišljenja, odnosno pojedinaca i organizacija koji predstavljaju pouzdan izvor informacija o određenim pitanjima, koji imaju autoritet u zajednici i čija komunikacijska poruka postiže dodatni kred-

Bilješke

van pristup ključnim učesnicima, čime će se postaviti temelji učinkovite provedbe Strategije. Planirane poruke i alati komunikacije će biti usmjereni i prilagođeni sljedećim ciljnim grupama:

■ **Interna javnost – članovi i članice KORS PDPSBiH**

Interna javnost – u ovom slučaju članovi i članice KORS PDPSBiH – moraju zajednički djelovati u komunikacijskom smislu i odisati usaglašenim, koherentnim i jasnim stavom. Važno je da se međusobno definišu poruke i prenositelji poruka medijima i drugim ciljnim grupama. Članovi i članice KORS PDPSBiH međusobno će se odrediti u vezi s promocijom tema iz oblasti ravnopravnosti spolova, a u skladu s iskazanim zanimanjem za određene teme, te će se tako postaviti prema ciljnim grupama i općoj javnosti. Ako interna komunikacija ne bude strateški uspostavljena, moglo bi doći tek do djelomične provedbe Komunikacijske strategije.

■ **Donositelji odluka – zakonodavna i izvršna vlast**

Komunikacijske aktivnosti treba usmjeriti na članove Parlamentarne skupštine BiH i na druge političke predstavnike i državne službenike na svim potrebnim nivoima, a koji su značajni za realizaciju aktivnosti, istovremeno osiguravajući jednakost i zaštitu prava oba spola, uključujući i ranjive grupe. Cilj komunikacije s ovom ciljnom grupom je upoznavanje sa aktivnostima, inicijativama i prijedlozima zakonskih rješenja u svrhu osiguravanja njihove podrške za donošenje odgovarajućeg i usaglašenog zakonodavnog okvira, kao i davanje podrške programima te jačanje kapaciteta za učestvovanje u aktivnostima i inicijativama KORS PDPSBiH. Također, predstavnici ove ciljne grupe mogu biti korišteni kao multiplikatori mišljenja vezano za komunikaciju sa ostalim ciljnim grupama.

■ **Donositelji odluka – političke stranke**

Komunikacijske aktivnosti svih članova i članica KORS PDPSBiH prema ovoj ciljnoj grupi moraju biti ciljane u skladu s njihovim programima, jer upravo u političkim strankama stvara se povoljna klima za usvajanje prijedloga inicijativa i zakonskih rješenja u PSBiH. Cilj komunikacije s ovom ciljnom grupom je osiguravanje podrške i definisanje zajedničkih prijedloga prije nego se oni nađu u zvaničnoj proceduri.

5.8. Komunikacijske poruke

Prema svakoj ciljnoj grupi šalje se posebna poruka koja prati opći kao i specifične komunikacijske ciljeve. Jezik koji će se koristiti u komunikaciji treba biti primjeren, pristupačan, jednostavan i razumljiv onima kojima je poruka upućena/ namijenjena, te je potrebno koristiti uobičajenu terminologiju prilagođenu ciljnim grupama. Stručna javnost može lakše razumjeti određene poruke, dok se poruke općoj javnosti i medijima moraju prilagoditi na takav način da izazovu pažnju te da ostanu zapamćene i izazovu određenu reakciju.

■ Interna javnost – članovi i članice KORS PDPSBiH

Ključna komunikacijska poruka za internu javnost: *Zagovaramo i promovišemo ravnopravnost spolova u BiH u političkom i javnom životu, te podržavamo sve usaglašene inicijative, zakone i deklaracije koje garantuju ravnopravnost spolova. Poštovanjem nadležnosti, saradnjom, partnerstvom i odgovornošću dolazimo do najboljih zakonskih rješenja i jačanja institucionalnih mehanizama za ostvarivanje ravnopravnosti spolova.*

■ Donositelji odluka – zakonodavna i izvršna vlast

Ključna poruka prema ovoj ciljnoj grupi: *U saradnji sa Agencijom za ravnopravnost spolova BiH javno zagovaramo i predlažemo, nudimo zakonska rješenja, inicijative i prijedloge za ravnopravnost spolova, koji su prethodno usaglašeni sa entitetima i prošli konsultacije s nevladinim organizacijama i grupama na koje se odnosi. Glavna smo tačka za sve promjene zakonskih rješenja i ključna poveznica između donositelja odluka i svih aktera na koje se odnosi ostvarivanje ravnopravnosti spolova. Kako bismo uspješno realizovali aktivnosti iz nadležnosti Komisije, potrebno nam je razumijevanje i saradnja sa donositeljima odluka.*

■ Donositelji odluka – političke stranke/partije

Ključna poruka prema ovoj ciljnoj grupi: *U saradnji sa predstavnicima političkih stranaka insistirati na obaveznom uvrštavanju pitanja ravnopravnosti spolova u političke programe stranaka i promociji kandidatkinja kao i žena u upravljačkim strukturama političkih stranaka. Političke stranke treba da osiguraju sagovornike i političke predstavnike koji će zajedno s članovima Komisije raditi na javnom zagovaranju i prijedlozima izmjena zakonskih rješenja koja se odnose na ravnopravnost spolova, te usklađivati statute političkih subjekata sa Zakonom o ravnopravnosti spolova BiH.*

- Organizacija događaja i konferencija te učešće na seminarima.

Definisanikomunikacijskikanalicičenaoptimalannačinomogućiti prenošenje informacija do svih definisanih ciljnih grupa. Kao najvažniji komunikacijski kanal, koji može na najučinkovitiji način osigurati da ključne poruke na principijelno jednak način dospiju do javnosti, bit će uspostavljanje interaktivnog korištenja društvenih mreža, uključujući proaktivan strateški pristup distribuciji materijala štampanim i elektronskim medijima. Ovakav pristup omogućava kontinuiran uticaj na ciljne grupe, uz korištenje različitih komunikacijskih alata/tehnika koji će u konačnici uticati na definisanje stavova javnosti.

5.10. Komunikacijski alati/metode

Izbor alata u direktnoj je vezi sa ciljnim grupama, komunikacijskim ciljevima, porukama i tehnikama koje doprinose boljoj realizaciji Komunikacijske strategije.

Komunikacijske aktivnosti iz ove strategije provodit će se putem opće, medijske i interne komunikacije, korištenjem sljedećih kanala i alata/metoda namijenjenih definisanim ciljnim grupama:

- **Interna javnost – članovi i članice KORS PDPSBiH**
 - a. **Sastanci i konsultacije** članova i članica KORS PDPSBiH radi određivanja promotora za određene teme iz oblasti ravnopravnosti spolova;
 - b. **Direktna komunikacija** licem u lice, redovne sjednice KORS PDPSBiH, alati za brzu komunikaciju, e-mail grupe, viber grupe i sl.;
 - c. **Pismena komunikacija** putem izvještaja i verifikovanih službenih zapisnika, e-mail komunikacija;
 - d. **Priprema i organizacija press konferencije** s ciljem predstavljanja članova i članica KORS PDPSBiH, ključnih aktivnosti i poruka;
 - e. **Prikupljanje i dijeljenje osnovnih podataka** o stanju iz oblasti ravnopravnosti spolova između članova i članica KORS PDPSBiH;
 - f. **Formiranje liste za obilježavanje značajnih datuma** u vezi s ravnopravnošću spolova.

Bilješke

- b. Tematske sjednice** vezane za oblast ravnopravnosti spolova kako bi se predstavilo djelovanje KORS PDPSBiH kroz diskusije o različitim temama iz nadležnosti rada Komisije;
- c. Publikacije**, informativni i promotivni materijali kojim se podiže svijest o ravnopravnosti spolova kroz istraživanja i analize. U saradnji sa Zajedničkom službom PSBiH potrebno je osmisliti on-line resursni centar, odnosno uspostaviti bazu podataka KORS PDPSBiH i/ili PDPSBiH o rodnoj ravnopravnosti, angažmanu i dobrim praksama.

■ Mediji

- a. Provedba medijskih kampanja, oglašavanje i prisustvo u medijima** putem press konferencija i saopćenja za medije, TV i radio promocije, promocije na internetskim portalima i društvenim mrežama. Ovaj alat omogućava protok informacija do najšire publike, te stoga predstavlja ključan alat za realizaciju općeg cilja Komunikacijske strategije. Mediji će, također, imati značajnu ulogu u prenosu informacija ciljnim grupama, posebno kroz objave u štampi, te putem tematskih emisija vezanih za promociju pitanja iz strateških ciljeva KORS PDPSBiH, te promocije TV i radio stanicama kako bi se postiglo željeno podizanje svijesti svih ciljnih grupa i šire javnosti o djelovanju KORS PDPSBiH.

■ Opća javnost

- a. Vizuelni identitet:** Cilj kreiranja jedinstvenog i karakterističnog vizuelnog identiteta je da se osigura vidljivost i prepoznatljivost KORS PDPSBiH kroz sve komunikacijske aktivnosti. Područje vizuelnog identiteta odnosi se prvenstveno na službenu internetsku stranicu KORS PDPSBiH, koja predstavlja glavni izvor informacija za sve ciljne grupe kao i zainteresovanu javnost. Internetska stranica KORS PDPSBiH poslužila bi kao osnovna platforma informisanja. Cilj je unaprijediti internetsku stranicu KORS PDPSBiH kako bi se osigurao pristup ažuriranim informacijama o toku provedbe Strategije.
- b. Događaji** i javno predstavljanje KORS PDPSBiH kroz organizovane oblike direktne komunikacije sa zainteresovanom javnošću, kao što su konferencije za medije, okrugli stolovi, radionice i sl.

	Ciljna grupa	PORUKA	KOMUNIKACIJSKI KANALI/ALATI	AKCIJA
Interna javnost	Interna javnost – članovi i članice KORS PDPSBiH	<i>Zagovaramo i promoviramo ravnopravnost spolova u Bosni i Hercegovini u političkom i javnom životu, te podržavamo sve usaglašene inicijative, zakone i deklaracije koje garantuju ravnopravnost spolova. Poštovanjem nadležnosti, saradnjom, partnerstvom i odgovornošću dolazimo do najboljih zakonskih rješenja i do jačanja institucionalnih mehanizama za ostvarivanje ravnopravnosti spolova.</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Direktna komunikacija (licem u lice, redovne sjednice komisije, alati za brzu komunikaciju); • Pismena komunikacija putem Izvještaja i verifikovanih službenih zapisnika, e-mail komunikacija; • Priprema i organizacije press konferencije s ciljem predavljanja članova/članica Komisije, ključnih aktivnosti i poruka; 	<ul style="list-style-type: none"> *Upravljanje komunikacijom unutar Komisije i kontrola provedbe Komunikacijske strategije u saradnji sa Agencijom za ravnopravnost spolova BiH; *Redovni sastanci Komisije; *Prikupljanje i dijeljenje temeljnih podataka o stanju u oblasti; podsticanje međuinstitucionalne saradnje; *Sastavljanje liste za obilježavanje značajnih datuma o temama rodne ravnopravnosti; *Organizacija događaja/ gostovanja/učešća u vezi s obilježavanjem značajnih datuma; *Određivanje glasnogovornice (glasnogovornika)/članica (članova) Komisije u vezi s određenim temama iz nadležnosti rada Komisije; *Izrada liste pitanja i odgovora FAQ.
	Donositelji odluka – zakonodavna i izvršna vlast	<i>U saradnji sa Agencijom za ravnopravnost spolova BiH javno zagovaramo i predlažemo, nudimo zakonska rješenja, inicijative i prijedloge za ravnopravnost spolova, koji su prethodno usaglašeni sa entitetima i prošli konsultacije s nevladinim organizacijama i grupama na koje se odnosi. Glavna smo tačka za sve promjene zakonskih rješenja i ključna poveznica između donositelja odluka i svih aktera na koje se odnosi ostvarivanje ravnopravnosti spolova. Kako bismo uspješno realizovale/i aktivnosti iz nadležnosti Komisije, potrebno nam je razumijevanje i saradnja sa donositeljima odluka.</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Direktna komunikacija (licem u lice, komunikacija u manjoj grupi); • Sastanci i konsultacije; • Lobiranje • Bilateralni susreti • Tematske sjednice 	<ul style="list-style-type: none"> *Podsticanje međuinstitucionalne suradnje; *Razmjena informacija/vijesti sa institucijama i koalicionim partnerima; *Organizacija sjednice PSBiH o temama rodne ravnopravnosti, uz učešće međunarodnih partnera i nevladinog sektora; *Saopćenje za javnost svaka tri mjeseca o napretku u procesu implementacije Strategije.

	Ciljna grupa	PORUKA	KOMUNIKACIJSKI KANALI/ALATI	AKCIJA
Eksterna javnost	Donositelji odluka – političke stranke/partije	<i>U saradnji sa predstavnicima političkih stranaka insistirati na obaveznom uvrštavanju pitanja ravnopravnosti spolova u političke programe stranaka i promociji kandidatkinja i žena u upravljačkim strukturama političkih stranaka. Političke stranke treba da osiguraju sagovornice/sagovornike i političke predstavnice/predstavnike koji će zajedno s članicama/članovima Komisije raditi na javnom zagovaranju i prijedlozima izmjena zakonskih rješenja u vezi s ravnopravnošću spolova, te usklađivati statute političkih subjekata sa Zakonom o ravnopravnosti spolova BiH.</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Međuinstitucionalna komunikacija s partnerima i drugim ciljnim grupama; • Organizacija događaja, konferencija i učešće na stručnim savjetovanjima; • Lobiranje; • Djelovanje u klubovima političkih stranaka u PSBIH. 	<ul style="list-style-type: none"> *Razmjena informacija/vijesti sa institucijama i koalicionim partnerima; *Redovni sastanci i rasprave o prijedlozima zakonskih rješenja.
	Međunarodne organizacije i organizacije civilnog društva	<i>Zajedno ćemo raditi na podizanju svijesti o ravnopravnosti spolova, na jačanju institucionalnih mehanizama za ostvarivanje ravnopravnosti spolova, pripremi izmjena zakonskih rješenja za ravnopravnost spolova i promociji većeg uključivanja žena u politički i javni život. Otvorene/i smo za inicijative i svjesne/i smo korisnosti informacija, iskustava i stavova koje pružaju nevladine organizacije kao neko ko je najbliži i direktno radi sa ranjivim grupama društva.</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Međuinstitucionalna komunikacija s partnerima i drugim ciljnim grupama; • Događaji; • Tematske sjednice; • Publikacije. 	<ul style="list-style-type: none"> *Prikupljanje i distribucija temeljnih podataka o stanju u oblasti rodne ravnopravnosti; *Podsticanje međuinstitucionalne saradnje; *Saradnja na projektima od strateški važnih ciljeva Komisije radi dalje promocije rodne ravnopravnosti.
	Mediji	<i>Dostupni smo za sve informacije o aktivnostima na unapređenju ravnopravnosti spolova u BiH. Želimo da budete naš ključni partner za praćenje rada Komisije i iskazujemo spremnost da budemo vaš prvi izvor blagovremenih i tačnih informacija o aktuelnom stanju u ovoj oblasti.</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Komunikacija putem masovnih medija; • Organizacija medijskih kampanja; • Oglašavanje; • Prisustvo u medijima (tematske emisije, priloz); • Promocija aktivnosti putem aktuelnih internetskih portala; • Organizacija press konferencija; • Uspostavljanje partnerskog odnosa s medijima. 	<ul style="list-style-type: none"> *Radio i TV gostovanja; *Organizovani susreti sa predstavnicima medija; *Saopćenja za javnost; *Javne kampanje; *Novinske, radio & TV kampanje; *Informativne kampanje.
	Opća javnost	<i>Aktivno se angažujemo na pitanju ravnopravnosti spolova i ostvarivanja prava ranjivih grupa. Pratimo implementaciju inicijativa za ostvarivanje ravnopravnosti spolova, saradjujemo s Agencijom za ravnopravnost spolova BiH i nevladinim sektorom na izradi zakonskih rješenja. Partneri smo međunarodnih organizacija kroz aktivno učešće u globalnim i nacionalnim kampanjama koje za cilj imaju podizanje svijesti o ostvarivanju ravnopravnosti spolova.</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Komunikacija putem masovnih medija (TV, radio, web portali, društvene mreže); 	<ul style="list-style-type: none"> *Press konferencija u suradnji sa partnerskim organizacijama; *Uvrštavanje teme u istupe na skupovima stručne javnosti; *Saopćenja za javnost svaka tri mjeseca o napretku u procesu; *Radio i TV gostovanja; *Live stream prenosi tematskih sjednica; *Kvartalni bilten; *Promotivni video priloz; *Povremene ciljane kampanje za podizanja svijesti javnosti na određene aktuelne teme (npr. borba protiv nasilja i sl.)

5.11. Komunikacijske aktivnosti i budžet

Ciljevi Komunikacijske strategije realizovat će se provedbom definisanih komunikacijskih aktivnosti. Komunikacijske aktivnosti utvrdit će se Komunikacijskim akcijskim planom koji će se, u skladu s potrebama, revidirati na godišnjem nivou kako bi se aktivnosti prilagodile potrebama provedbe strategije. Ciljevi komunikacijskih aktivnosti mijenjat će se u skladu s fazom u kojoj se nalazi provedba Strategije. Na početku provedbe, komunikacijske aktivnosti će biti usmjerene na promociju općeg cilja Strategije, a u kasnijoj fazi naglasak će biti stavljen na postignute rezultate njene provedbe. KORS PDPSBiH kao korisnik Strategije odgovorna je i za realizaciju ciljeva Komunikacijske strategije. Sredstva za promociju i provedbu komunikacijskih aktivnosti osigurat će se iz sredstava budžeta Ministarstva za ljudska prava i izbjeglice BiH i donatorskih sredstava, a u skladu sa planiranim iznosom potrebnih sredstava utvrđenim na dvogodišnjem nivou.

5.12. Praćenje i vrednovanje Komunikacijske strategije

Kako bi se utvrdilo u kojoj mjeri su definisane komunikacijske aktivnosti provedene i realizovani postavljeni komunikacijski ciljevi, potrebno je da Komisija na godišnjem nivou osigura odgovorno praćenje i vrednovanje provedbe Komunikacijske strategije, a u skladu sa identifikovanim pokazateljima uspješnosti. Preporučuje se da se u toku godine na jednoj od redovnih sjednica KORS PDPSBiH razmatra i evaluiira provedba Strategije. Također, kako bi se postigla bolja održivost metodologije Strategije i osigurala stručna validacija same evaluacije, preporučujemo da se ovaj proces provodi u saradnji i uz stručnu podršku Sektora za odnose s javnošću Zajedničke službe Sekretarijata PSBiH, odnosno njegovog Odjela za informisanje. Na ovaj način pružila bi se mogućnost korištenja metodologije Strategije i u drugim parlamentarnim radnim tijelima i službama. Važni elementi praćenja i vrednovanja provedbe Komunikacijske strategije jesu praćenje i analiza medijskih objava, kao i vrednovanje neposredne komunikacije s ciljnim grupama kroz ostvarivanje postavljenih specifičnih ciljeva kao što je broj usvojenih zakona, amandmana, inicijativa i sl. U skladu sa dobivenim rezultatima vrednovanja KORS PDPSBiH će korigovati komunikacijski pristup i izmijeniti Komunikacijski akcijski plan za narednu godinu. Evaluacija će sadržavati analizu učinaka realizacije strateških komunikacijskih ciljeva, svrhe i očekivanih rezultata na temelju istraživanja javnog mnijenja i analitičkog praćenja medija i on-line medija. Pretpostavljamo da će provedba Komunikacijske strategije povećati vidljivost KORS PDPSBiH u javnosti kroz dogovorenu stalnu i otvorenu saradnju s medijima.

KOMUNIKACIJSKI KANAL	POKAZATELJ USPJEŠNOSTI
Službena Internetska stranica	Statistika posjeta internetske stranice
Prisustvo u medijima (radio, televizija, štampa, portali i društvene mreže)	Praćenje medijskih objava – press clipping Analiza medijskih objava – kvantitativna i periodična kvalitativna
Konferencije, radionice, tematske sjednice, događaji	Broj održanih konferencija, radionica, tematskih sjednica, događaja Broj posjetitelja, učesnika
Sastanci i konsultacije – lobiranje	Broj održanih sastanaka i konsultacija
Informativni materijali – brošure i leci	Broj objavljenih brošura i letaka

BOSNA I HERCEGOVINA
Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice
Agencija za ravnopravnost spolova
Bosne i Hercegovine

